

*Lib. XXXIIX. Tit.I.**De Operis Libertorum.*

§. 1. Si Patronū operas sibi præstari à Liberto elegerit,
repellitur à bonorum possessione.

§. 2. Operæ (diurnum officium) sunt

1. *Officiales*, in negotiis curandis,

quæ ad heredem Patroni non transcunt,
nisi ipsi sint Patroni.

2. *Artificiales*, v. g. fabriles, pictoriæ,
quæ transcunt ad heredes,

Non præstantur toties, quoties Patronus indiget, sed de-
terminatè quasi certa pecunia esset promissa.

§. 3. Ultræq; *civiliter* non nisi promissæ debentur, stipul. vel jureju-
rando, quod alias *civiliter* non obligat.

naturaliter etiam non promissæ debentur *officiales*.

Artificiales non promissæ, si per errorem præsten-
tur, condici possunt.

§. 4. Præstantur victu, vestituque ipsius liberti,
modò habeat unde se alat.

Modus autem est adhibendus, vindice Prætore.

Desinunt senio, infirmitate.

Officiales non debentur à liberto, qui 2. vel plures liberos
habet in potestate, vel unum quinquennem.

Nec debentur à quinquagenaria.

Tit. II.